

**GOVOR NAMESTNICE GENERALNEGA DIREKTORJA POLICIJE
MAG. TATJANE BOBNAR
NA POSVETU O ZAŠČITI OTROK PRED SPOLNIMI ZLORABAMI
(Tacen, 23. november 2010)**

Spoštovana varuhinja človekovih pravic gospa dr. Zdenka Čebašek Travnik!

Spoštovani minister za pravosodje gospod Aleš Zalar!

Cenjena ministrica za notranje zadeve gospa Katarina Kresal!

Med nami z zadovoljstvom pozdravljam tudi predstavnike nevladnih organizacij, avtorje današnjih referatov in ostale udeležence posveta.

***

Otroštvo naj bi bilo najlepše obdobje v življenju vsakega posameznika. Ta čas navadno povezujemo z igrivostjo in navihanostjo. Žal pa se vse prevečkrat zgodi, da radoživost otroškega smeha zamenjajo tihe solze strahu, nemoči in obupa.

Vse preveč je otrok, ki so prikrajšani za radosti otroštva, ki ne poznajo otroške razposajenosti in živijo v nenehnem strahu. Preveč je otrok, ki se srečujejo z različnimi oblikami nasilja, trpinčenja in zlorab. Ena najbolj grozljivih oblik, ki nepovratno zatre nedolžnost tega obdobja, je zagotovo spolno nasilje.

Skrhano otroštvo posameznika zaznamuje za celo življenje. Zlorabljen spolna nedotakljivost in na krut način izdano zaupanje pustita pri otroku globoko čustveno travmo, ki lahko povzroči različne motnje v razvoju, tako telesnem, duševnem kot tudi socialnem.

Statistika kaže, da se večina spolnega nasilja zgodi tam, kjer naj bi se otroci počutili najbolj varne. Znotraj družine. Otroci namreč v več kot 80 % primerov poznajo storilce kaznivih dejanj. Približno polovica teh je z njimi v sorodu. Največkrat gre za enega od staršev, nadomestnih staršev ali starih staršev. Storilci so lahko tudi drugi sorodniki, družinski prijatelji ali sosedi. Sicer pa velja, da ni ničesar, kar bi nam že na prvi pogled pomagalo prepoznati storilca.

Odkrivanje in dokazovanje spolnega nasilja je izjemno težko. Sama sem se kot kriminalistka in vodja skupine kriminalistov vrsto let ukvarjala s to kriminaliteto. Materialni dokazi so pri obravnavi spolnih zlorab redki. Zelo težko je najti sledove takih dejanj, redke pa so tudi priče, ki so zlorabo videle. Policija se mora zato največkrat opreti prav na izjavo otroka. Postopki odkrivanja in preiskovanja spolnih zlorab so obremenjujoči že za tiste, ki jih obravnavajo. Težko si je predstavljati, kakšno stisko takrat doživljajo šele otroci. Zato je nujno, da preiskovanje tovrstnih kaznivih dejanj poenostavimo, pri tem poskušamo najti tudi čim več materialnih dokazov. V zadnjih letih smo na tem področju naredili že veliko (zvišali smo predpisane kazni za tovrstna kazniva dejanja, spremenili zastaralne roke, zakonske spremembe so preiskovalni postopek bistveno olajšale, predvsem pa ga približale dobrobiti žrtve).

Biti otrok ne bi smelo biti boleče. Pomemben korak pri spreminjanju pravnega položaja otroka je bilo nedvomno sprejetje Konvencije OZN o otrokovih pravicah ter izbirni Protokol h Konvenciji o otrokovih pravicah glede prodaje otrok, otroške prostitucije in otroške pornografije. S 1. julijem 2010 je stopila v veljavo tudi Konvencija Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo. Konvencija temelji na brezkompromisnem spoštovanju otrokovih potreb in pravic. Republika Slovenija je še ni ratificirala, verjamem pa, da jo bo kmalu.

Tovrstni mednarodni pravni akti pospešujejo napredek in ne glede na to, da naša država navedene konvencije še ni ratificirala, je prav, da ponovno in vedno znova spregovorimo o stanju v naši državi na področju preprečevanja in odkrivanja spolnih zlorab otrok, da identificiramo pomanjkljivosti in poiščemo rešitve za njihovo odpravo. In temu je danes namenjen tudi ta naš posvet, s katerim smo se pravzaprav že približali dvema nalogama, ki jih konvencija izpostavlja, in sicer: sodelovanje med vsemi vladnimi ter nevladnimi organizacijami, ki na različnih točkah vstopajo v obravnavo spolne zlorabe otrok, in pa skupno strokovno izobraževanje oziroma usposabljanje strokovnjakov.

Otroci namreč na žalost kljub vsem konvencijam in aktom, ki jih ščitijo, niso varni. Zato moramo ob vsem tem ne samo zaznati obstoj spolnih zlorab otrok, ampak jih obravnavati v vseh pristojnih institucijah strokovno in brez predsodkov, hitro in odgovorno. Naj bo torej današnji posvet, s katerim sicer v MNZ in policiji, v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, začnemo projekt varstva otrok pred spolnimi zlorabami, priložnost, da združimo svoje znanje in izkušnje ter okrepimo komunikacijo med odgovornimi institucijami in civilno družbo.

Hvala.